

Popis:

Pazderny sloužily v minulosti ke zpracování lnu, vzhledem k vysoké pravděpodobnosti vzplanutí ohně, se kterým se v objektu pracovalo, byly stavěny v dostatečné vzdálenosti od hmoty samotného statku hospodáře nebo nejlépe někde na okraji vsi. Ne jinak tomu je i u pazderny v Moravských Křižánkách, která pochází z počátku 19. století.

Podrobný popis:

Drobná roubená stavba patří svým umístěním i dochovanými konstrukčními prvky k nejhodnotnějším objektům vesnické památkové rezervace Křižánky.

Pazderna je vystavěna v pastvinách při západním okraji Moravských Křižánek nedaleko od hráze Kyšperského rybníka. Volně stojící objekt je členěn na obytnou část, síň, komůrku a dřevník. Dřevěná konstrukce sušírny měla svůj význam, roubené stěny neakumulovaly teplo do sebe a zároveň sloužily jako izolační materiál. Prostory k sušení lnu mohly být spojeny s obytnou částí, tak jak je tomu v Křižánkách, mnohdy se ale jednalo o samostatný objekt s jednou či více místnostmi specializovaný čistě na výrobu.

V pazdernách se zpracovávala lněná cupanina, ale i konopí, dle kterého je domek někdy nazýván "konopice". K vytápění objektu sloužila pec. Len, ze kterého se získávalo vlákno určené ke tkaní, se sklízela těsně před dozráním. Snopky lnu se pak stavěly na poli proti sobě, do stříšek, a nechávaly se pozvolna sušit. Poté se z rostliny otloukly paličky a postranní výhonky, zbylé stonky byly připraveny k dalšímu zpracování. Len se nejprve namácel a poté v pazdernách sušil při teplotě 35 stupňů. Tak se oddělilo lýko od dřevnaté části stonku. Poté následoval další postup odstraňující nežádoucí kousky pazdeří, až zůstalo pouze samotné očištěné vlákno.

Region: Novoměstsko a Ždársko

Město: Křižánky

URL:

Zpřístupnění: nepřístupné

Bezbariérový přístup: nedefinováno

GPS: 49°41'18.321"N, 16°3'40.057"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.6884225,16.0611269&z=12>

Obrázky:

